



Texten är automatiskt genererad. Vi har i nuläget endast möjlighet att erbjuda transkriberingar i obearbetad form

Vi fick det verkligen svart på vitt att unga vill utveckla sin landsbygd på en så pass stor nivå. Jag tror inte många förstår hur mycket man egentligen kan påverka. Det finns kultur och normer som hindrar ungdomar ibland att få delta. Jag skulle säga att man vill, men man vet inte riktigt hur. I somras hölls det allra första Young Leader Forum arrangerat av Leader Youth Community. Det är ett nystartat europeiskt nätverk som, för att citera hemsidan, fokuserar på att stärka ungas möjligheter att ta en aktiv roll i att forma framtiden för sina landsbygder. Nätverket är knutet till Leadermetoden ett EU initiativ för att utveckla landsbygderna. Men det har varit svårt att få unga att engagera sig. I Sverige är bara 1,4 % av de som jobbar med Leader under 25 år. Men det kanske det blir ändring på nu. Det är i alla fall vad Young Leaders Forum som hölls i Finland satsade på. Så om det om vad som händer i Sverige ska vi prata idag. Välkomna till podden Landet med mig Helene Almqvist. Med mig idag har jag Annie Linsemark, kommunikatör för ELARD, som står för European Leader Association for Rural Development och så är du även kommunikatör för lokalt ledd utveckling Halland. Det stämmer. Roligt att ha dig här. Tack! Och så har vi Emma Stigson, projektledare för Ung i Leader Östra Skaraborg. Välkommen! Tack så jättemycket! Och slutligen säger jag hej till Clara Jonsson och Elsa Fällström, som bägge studerar vid Ållebergsgymnasiet i Falköping och sitter i styrelsen för vad som kallas Ung lag i Leader Östra Skaraborg. Välkomna! Tack så mycket! Tack så mycket! Vad går ni för gymnasieprogram? Clara? Jag går Vård och omsorg sista året. Och du Elsa? Jag går ekonomiprogrammet och sista året. Har ni Lokalt ledd utveckling Halland driver den lokala utvecklingen i Halland med fokus på landsbygdsutveckling genom Leadermetoden. Jajamän! Vad tycker du att det bästa med den metoden är? Jag tycker det bästa är att det är ett samarbete mellan olika sektorer i samhället. Sen tycker jag också det är jättebra att människor som lever på och i sin bygd är också med och





utvecklar den. För de vet bäst hur den ska utvecklas och bör utvecklas.

Men idag riktar vi alltså in oss på det unga perspektivet och jag vänder mig till gymnasieeleverna i Falköping, Clara och Elsa. Ni är alltså engagerade i styrelsen för Ung Lagsom står för lokal aktionsgrupp i Leader Östra Skaraborg och är därmed med om att fatta beslut om vilka projekt, av, med och för unga som ska genomföras. Vad är det som har fått er att vilja vara med och påverka?

Elsa Det började väl med att jag båda två tror jag, vikande att det kanske är lite för lite aktiviteter ute på landsbygden som är gjorda av unga. Det är ju en del aktiviteter, men mycket är ju liksom bestämt och engagerat av vuxna. Det är roligt att få vara med. Fler unga. Och Clara. Jo, men jag kände väl det samma. Hur började det för dig? För mig började det med att Elsa var med i styrelsen. Så frågade hon om jag ville vara med. Och då började det för dig. Elsa Jag har haft lite kontakt med Emma sen innan med lite olika saker. Och så frågade hon om det här och jag tyckte det lät intressant.

Och du då? Emma Stigson som projektledare för Ungi Östra Skaraborg. De ungdomsprojekt som ni har drivit och driver just nu är verkligen en spretig flora.

Om du skulle ge några exempel så vi får höra lite. Det vore roligt att få en bild av vad landsbygdsutveckling av och för unga kan handla om. Ja, det har ju varit allt ifrån att det är någon som anordnar vill anordna en föreläsning med en inspirerande person till att man är en förening, Bygger en hinderbana, en ridsportsförening till exempel. Eller att man anordnar en familjedag i byn där man har hoppborgar och fika till alla. Vi har haft över 35 projekt under den här perioden så det finns en stor blandning.

Men om vi då övergår till nätverket Leader Youth Communities, YoungLeader Forum, som alltså ägde rum i Finland i somras, som samlade över 200 unga deltagare från 26 EU länder plus sju länder utanför EU. Annie, du var en av deltagarna där. Hur var det? Det var fantastiskt att se så många ungasamlade på en plats från så många olika ställen. Och jag representerade ju ELARD, vilket gjorde att vi hade en liten del där unga delades in i grupper och sedan fick ta fram sina idéer på hur de ville att nätverket som startades





där skulle drivas vidare. Och det var. Jag förstår inte hur de fick ihopså mycket bra idéer, för det var väldigt kort med tid och de fick presentera det och pitchade inför olika domare och sen så blev det en vinnare. Men vi har juvi som bygger det här nätverket. Har ju lyssnat på alla idéer och försökt att ta med så många som möjligt. Men det var en otrolig energi, mycket häftiga personer och alla var så modiga och gick upp på scen och liksom kunde presentera på en fantastisk nivå. Så det var roligt. Tanken är ju att ELARD tillsammans med ELARD Knowledge Hubs som jag jobbar för, ska vara ägare av nätverket kan man säga. Men det är inte vi som ska driva nätverket utan det är medlemmarna. Så vi har satt ihop en kampanj nu där personer som vill bli medlemmar kan ansöka om att få vara med i olika team. Man kan vara med i ett kommunikationsteam. Man kan vara med i ett administrationsteam

och så vidare och så vidare. Men det blir svårt att starta ett nätverk om det inte finns någon som har informationen eller kan ha lite arbetskraft som kan hjälpa till för att starta igång nätverket. Och då är vi från ELARD jobba tillsammans för att få det i rullning så att säga. Vad skulle du säga är det viktigaste som ni kom fram till? Jag tror det viktigaste kanske var att vi fick det verkligen svart på vitt, att unga vill utveckla sin landsbygd på en så pass stor nivå. Det känns som att många kanske tycker, eller vad jag har hört i vissa sammanhang, att det är så. Men unga vill inte vara med och de är så svåra att hitta. Men nu har vi ju. Det var 200 personer på träffen. Vi har över 150 anmälda i nätverket. Det är ganska tydliga siffror, jag tror det var väldigt viktigt och också ge de unga ett utrymme att känna att nu delar jag med mig av mina idéer. Och det blev en verklighet av det.

Och inte bara att någon tar med unga i en grupp och de får säga sin åsikt och sen så händer det ingenting. Utan det här är ett exempel på att det de säger, vi lyssnar verkligen på det och försöker förverkliga det.

I EU kommissionens presentation av de unga som deltog i forumet så ställdes frågan WHO are we listening to today? Och svaret löd. Millennials, eller generation Y som de kallas, födda 1981 till 1996 och sedan ingicki deras definition. Även generation Z födda 1970 till 2012 och den generationen kallar de för digital natives, det vill säga att de är födda med





mobilen i handen och läser innantill. Här också i beskrivningen säger de att de är en socialt medvetengeneration som prioriterar mental hälsa, hållbarhet och rättvisa, men som också är oroliga över stora kriser, miljö och klimatförändringar. Clara och Elsa, ni är båda generation Z ungdomar. Känner ni igen beskrivningen av er själva?

Ja, det gör vi väl allt. Allt sker ju digitalt och mycket, mycket händer på telefonerna. Alla ungdomar är ju nästan fast vid sin telefon. Det här med att många, enligt den här beskrivningen från forumet i er generation, är socialt medvetna och prioriterar hållbarhet och miljö. Det låter ju som att det borde leda till att många vill engagera sig i sitt samhälle och närsamhället. Men om man ser på statistiken för antal unga som är med i projekt för landsbygdsutveckling så verkar det inte så.

Hur tror ni kommer det sig? Elsa. Ja, jag tror väl att det är många som vill engagera sig, men sen är det inte många som vetom hur man faktiskt ska göra och vet om till exempel det här då det är en jättebra möjlighet, men jag tror inte många förstår hur och hur mycket man egentligen kan påverka med det här.

Vad säger du Clara? Jag skulle säga att intresset finns, men att man kanske inte vet att man kan göra något åt det. Att man vill, men man vet inte riktigt hur.

Och det jobbar ni för? Att de unga i eran närhetska få reda på att de kan? Och hur Ja Emma. Vad säger du om det här med hur stort intresset är bland unga att ta en aktiv roll i att forma sin landsbygd?

Jag håller med. Precis som det jag har stött på är precis det som Elsa och Clara säger, att viljan finns hos många ungdomar, eller nästan alla. Det finns ett intresse och en vilja att påverka och driva och engagera sig. Men som man säger, man vet inte riktigt vägen dit hur man ska göra. Det kanske inte finns heller stöd från en kommun till exempel. Det kanske inte finns ungdomsråd. Det är bristande resurser även inom en kommun. Det finns kultur och normer som påverkar, som hindrar ungdomar bland annat att få delta. Men det gäller att både man på samhällsnivå nästan öppnar upp och visar att unga kan och får möjlighet att engagera sig i





alltifrån en kommuntill en förening till en entreprenörskap till exempel.

Du nämner kultur och normer som ett hinder.Vad tänker du på då? Ja, jag har stött på ganska många vuxnasom säger att ungdomar vill ingenting. De sitter bara hemma med sina mobileroch vill inte göra så mycket annat. Eller om man bjuder in ungdomarså kräver man att ungdomarna ska anpassa sig efter den normen som finns i den föreningen som är just nu.Kanske istället för att ställa frågan hur skulle ni?Skulle ni vilja vara med i den här föreningen?Vad skulle ni vilja driva eller påverka? Vad har ni för tankar och funderingar?

Annie Vilka erfarenheter kring just det här kom fram under forumet?

Ja, men det är ju precis som alla har nämnt tidigare.Problemet kanske inte ligger hos de unga att de inte vill delta eller driva samhällsutvecklingen. Problemet kanske ligger någon annanstans.Att det är svårt att nå ut. Att de som jobbar på olika samhällsnivåerinte riktigt vet hur man ska nå de unga och inte ger

unga utrymme i olika platser i samhället. Vi tycker att unga ska vara med i samhället överallt, på alla olika sektorer.

Det ska vara ett naturligt element. Det ska inte bara vara vi ska lyssna på unga utan unga ska också vara deltagande i samhället.

Många unga vill engagera sig, sa du att. Och att problemet ligger någon annanstans,det vill säga hos de vuxna. Det skulle kunna vara så.

Man kan väl inte dra alla vuxna över en kam?Nej, det ska vi inte göra. Det finns jättemycket trevliga vuxna människor.

Men. Det finns forskning som säger att unga vill engagera sig. Så någonstans handlar det om bemötande och hur man fångar upp den här viljan och drivet.

Få ordning på det så kanske det händer jättemycket.Och det är det som vi jobbar nu med, som Anna jobbar med och som jag jobbar med också. Att man på något vis får den här vuxna möjliggöraren som stöttar upp och hjälper till och ser till att unga kan inkluderas. Oavsett om det nu är som här,i landsbygdsutveckling eller i en kommun eller en förening.Att man blir den här möjliggöraren och vägledaren framåt.





Annie. Nätverket Leader Youth Community. Man kan bli medlem därom man är 30 år eller yngre, men om man är över 30 så kan man anmäla sig för att bli mentor, om jag förstod det rätt.

Det stämmer. Om jag blir nyfiken och vill gå med i nätverket, hur gör jag då? Då går man in på lard.eu och sen går man in på finns det en flik som heter Youth och sen så hittar man då webbsidan och sen så anmäler man sig via formuläret.

Emma, Clara och Elsa. Ni har alla tre varit med i ett utbyte med ett finskt leaderområde. Vad har ni lärt er av det samarbetet?

Det som inspirerade därifrån var att de hade haft satsningar på ungdomar under många år och lång tid, och sett fina resultat av det också.

Vi hade en ungdomsstyrelse och en liknande som vi har i ett ungdomslag. Så det tog vi med oss. Elsa Vad kan vi genomföra här hemma som är inspirerat av hur de jobbar i andra länder?

Ja, men ett exempel som de hade i Finland var sådana här science parks där unga fick chansen att utforska naturkunskap på ett roligare sätt. Ni har ju alla rört eri internationella sammanhang. Vad har ni varit mest stolta över som vi gör här i Sverige. Klara. Jag skulle vilja säga att det är att bara tanken att någon kommer och säger jag vill göra det här och att. Man får det möjligt. Och Elsa. Ja, alltså vi tänker ju mest från vår syn och det är ju just det här som vi och Emma speciellt håller på med, att ungdomar med vilja möts med en respekt, framförallt att de känner att det är det finns en möjlighet att göra det.

Annie Vad säger du? Ja, men man är lite färgad från sin egna Leader organisation. Men jag är väldigt stolt över vårt arbete i Halland också. Vi har unga personer i styrelsen, vi anställer unga personer i organisationen och vi vill inte heller att en projektledare bestämmer allt över de ungas huvud, utan vi försöker jobba med de unga och ta fram idéer tillsammans, även fast det också blir processer. Jag är också Gen C, så även fast jag sitter och driver det här projektet så är inte jag gammal.





Jenny Det är tre generation Z i den här. Fast jag är den äldsta. Jag är född -97 så. Men ändå. Jag är det fortfarande. Vad är du Emma? Generation Y eller?

Ja precis. Det är jag. Ännu äldre. Nej, men jag. Är generation stenåldern.

Och så har jag en sista fråga. Vad händer om vi lyckas? Alltså att vi får med många, många fler unga i att forma och utveckla sin landsbygd. Emma Vad säger du

Oj. Vad kommer att hända om vi skulle få ett mer demokratiskt samhälle Vi skulle få. En mer levande landsbygd skulle jag säga. Och gladare människor helt klart. Och mer positiv känsla och attityd generellt sett över den lilla staden, lilla byn och landsbygden.

Elsa, vad säger du? Ja men precis det som Emma så så tycker jag väl också att om det hade blivit fler unga, det hade hänt mer på landsbygden och jag bor själv på landsbygden och jag.

Det hade verkligen varit roligt att se mer olika aktiviteter av olika slag. Och då tror jag att fler människor hade valt att kanske välja att bo kvar ute på landsbygden, istället för att kanske flytta in till den närmaste staden.

Och Annie. Jag håller med om allt som har sagts. Unga har rätt till utveckling och att få sin röst hörd.

Och får de det så blir ju samhället mer demokratiskt. Och Clara. Hur tänker du? Ja. Jag tror vi hade fått ett modernare samhälle där alla ungdomar känner att de. Är inkluderade. Och uppmärksammade. Tack Annie Linsemark, Emma Stigson, Clara Jonsson och Elsa Fällström för att ni ville vara med. Tack! Tack tack tack! Podden Landet görs av Landsbygdsnätverket. Producent var Ingrid Whitelock och jag heter Helene Almqvist. Stort tack till er som har lyssnat!

